

lige Bestyrelse, medens de ere mindre tilgængelige for Publicum, og altsaa af mindre Nytte for Samsundet. Skjøndt jeg vel veed, at man vil kunne benytte de Oplysninger, som jeg nu skal tillade mig at fremkomme med i denne Anledning, i modsat Retning, troer jeg dog, det vil være nyttigt, for at oplyse Sagen i det Hele, at fremsætte dem.

Det vil vise sig, at det store kongelige Bibliothek, skjøndt udrustet med et meget større Antal Bind, har havt et langt mindre Udlaan af Bøger og Skrifter end Universitets-Bibliotheket. (Efterbemærkning: Maa jeg bede om Ordet). Efter de Oplysninger, man har fra 1856, har det store kongelige Bibliothek kun havt et Udlaan af omtrent 3000 Bind, medens Universitets-Bibliotheket har havt et Udlaan af imellem 16 og 18,000 Bind, ved Siden af at det sidstes Læsevarelse benyttes mere end det førstes. Det ligger ikke blot deri, at man, saavidt mig bekjendt, sikkrere og hurtigere kan faae Bøgerne fra Universitets-Bibliotheket, fordi de, der have laant Bøger der, skulle levere dem tilbage til en bestemt Tid, men det ligger i mine Tanker ogsaa deri, at det store kongelige Bibliothek kræver større Kræfter, end der er tilstede, og frembyder større Vanfærlighed hver enkelt Gang en Bog skal stilles tilveie. Der er ved det store kongelige Bibliothek ansat 8 Personer (med højere eller mindre Gager), hvoraf flere vel ere Mænd i en høj Alder, men hvoriblandt der dog ogsaa findes yngre Kræfter, der maa antages at kunne præstere Arbeidet. Ved Universitets-Bibliotheket derimod er der kun ansat 3 Personer. Jeg troer ogsaa, at Exempler fra Udlandet her kunne bevise Noget i den Henseende. Der er f. Ex. det store Bibliothek i Paris. Jeg har selv benyttet det, om end ikke saa ofte, at jeg kan have nogen selvstændig Dom derom, men flere af dem, der kjende det noiere, have fremhævet, at det er besværligt at benytte Bibliotheket; navnlig naar man skal benytte forskjellige Skrifter, henhørende til samme Sag, men som findes i forskjellige Afdelinger af Bibliotheket, bliver man ikke bejænt nogenlunde hurtigt. Da disse forskjellige Afdelinger ikke udlåne Bøgerne, men disse maa læses paa Stedet, maa man gaae fra den

ene Afdeling til den anden for at benytte Skrifter, som man helst vilde have paa eengang. Jeg troer, at dersom man vil forene vore tvende store Bibliotheker til eet — det store kongelige Bibliothek er allerede et af de største i Verden; idet det nemlig udgjør 400,000 Bind — vilde dette, der da vilde tælle henved 600,000 Bind, frembyde langt mindre Fordele end Universitetets og det kongelige Bibliothek adskilte. Det vilde sandsynligvis kræve flere Kræfter, større Udgifter og dog frembyde langt mindre Nytte. Dernæst skal jeg tillade mig at bemærke, at man ikke kan lade ude af Betragtning, at det efter Alt, hvad der er oplyst — og jeg har heller ikke hørt det modsagt af den sidste ærede Rigsdagsmand — vil være nødvendigt enten at benytte den nærværende Bygning, hvori det kongelige Bibliothek er, med store og kostbare Tilbygninger, eller ogsaa opføre en stor ny Bygning, der maastee vil koste 3 til 4 Gange saameget som den, her er Tale om. Det Sted, den ærede Rigsdagsmand har anvist, at vi skulde benytte, staaer det slet ikke i vor Magt at skaffe. Proviandgaarden hører ikke under Rigsdagen. Det er altsaa stillet aldeles i det Ubestemte, hvorledes og hvor man skal anlægge Bygningen. Det er i mine Tanker meget uheldigt, naar der ved en Sags Behandling saaledes fremsættes usikre Forhaabninger om, hvad der muligvis kan opnaaes, uden at der i Virkeligheden er mindste Udset til, at det kan naaes, istedetfor at see paa Sagen selv. Er der Trang til en ny Bygning for Universitetsbibliotheket eller ikke? Dette er det simple Spørgsmaal, vi skulle besvare. Dersom den Betragtning, den ærede Rigsdagsmand gjorde gjældende, at man skulde afsee fra, at Universitetet var noget særligt stillet, var rigtig, saa maatte vi ofte, troer jeg, gaae i en anden Retning ved Udgifternes Bevilling, end vi gaae. Jeg troer ikke, det kan nægtes, at Rigsdagen stedse selv er gaaet ud fra, at Universitetets Stilling er noget særlig, og at vi ikke uden temmelig stærke Grunde skulde forkaste de Ønsker, der maatte fremkomme fra Universitetets Side, Ønsker, som man ellers kunde føle sig opfordret til ikke at imødekomme. Ved at frygte Summer,